

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

V varstvo kmeta.

Te dni je naš jako klerikalni poljedelski minister grof Giovanelli dobil slovesno nezaupnico, a dala mu jo je združitev kmetijskih poslancev.

Ta združitev ima namen, zastopati kmetijske koristi, ne glede na narodne, politične, verske in druge nekmetijske reči. K tej združitvi pripadajo kmetijski poslanci raznih strank in ta združitev je po ostru, za poljedelskega ministra malo laskavi razpravi sklenila izreči mu nezaupnico, in sicer zaradi njegovega postopanja v zadevi kupčije s poljskimi pridelki na žitni borzi.

Ta način kupčije je za kmetijski stan prava nesreča, kajti vsled nje se prodaja in kupuje na borzi žito, ne da bi bodisi prodajalec, bodisi kupec kdaj le videl kako žitno zrno. »Malo politično ogledalo«, ki se sploh imenuje »ogledalo duhovniške lažnjivosti«, je to zadevo tako-le pojasnilo:

»Kako malo se ozira liberalizem na kmeta, vidite najbolj iz liberalnega gospodarstva na borzi. Ubogi kmet se muči v potu svojega obraza, da pridela zemske sadove. A sam jim ne more določati cene, ampak judje na borzi delajo ceno poljskim pridelkom. Kadar kmet prodaja svoje sadove, takrat judje ceno potisnejo, kadar kmet kupuje, jo pa povzdignejo. Tako pribarantajo judje na borzi vsako leto milijone. Poleg tega imajo »terminsko igro« s pšenico. Na papirju kupujejo po tisoč stotov pšenice, a je nima oni, ki jo prodaja, in oni je ne dobi, ki jo kupuje, ampak dogovorita se le, da si bosta razložek v cenah izplačala gotov dan. To je navadna brezvestna igra za dobiček. Dve stranki se borita tako vedno: ena žene cene gor, druga jih pritiska dol — in kakršne cene se določijo v ti igri judovskih špekulantov, tako mora kmet kupovati in prodajati. Glejte, to je velika krivica, da vsi drugi odločujejo v kmetijskih stvareh, le kmet ne. Zato se pa krščanski možje že leta in leta trudijo, da to kvarljivo igro odstranijo, liberalci jo pa branijo, ker so judje tudi liberalci, in pod enim klobukom delajo«.

Tako omenjeno »ogledalo«. Škoda, ki jo dela borza, je dobro označena, da pa so natolcevanja na liberalce neosnovana, to se je prav sedaj pokazalo. Dognalo se je namreč, da so ravno klerikalci tisti, ki hočejo preprediti odstranitev te igre, mej tem ko se vsi pošteni liberalci za to trudijo.

Dokazano je, da so vsled kupčije z žitom na borzi cene v letih od 1878. do 1895. padle za celih 38 odstotkov. Vsled

pritožeb deželnih zborov in kmetijskih družeb se je vlada začela za stvar zanimati. Mej tem pa, ko se je v sosedni Nemčiji ta borzna sleparija kratkoma prepovedala, se pri nas ni tako postopalo. Lansko leto je vlada sklicala razne »veščake« na posvetovanje, kaj naj se zgodi. Te veščake je izbralo poljedelsko ministrstvo, v katerem sede sami klerikalci. Toda klerikalni minister je izbral večinoma same borzijance in nekaj učenjakov ter le jako malo kmetovalcev, ministrstvo samo pa je zastopal največji klerikalec v celem poljedelskem ministrstvu, pokrovitelj dr. Šusteršiča, kranjskih konsumov in Vencajzovega vinogradniškega društva, sekcijški šef baron Beck. Ta baron Beck je v svaštvu z židovskimi borznimi špekulanti in je na tistem posvetovanju pokazal, da je nasprotnik odprave borzne špekulacije. To posvetovanje je veljalo davkoplačevalce 100 tisoč goldinarjev, a pokazala je samo, da stoji klerikalno poljedelsko ministrstvo ne na strani poljedelcev, ampak na strani borznih špekulantov, kajti resnega uspeha storjeni sklepi niso imeli.

Sklepi tega posvetovanja so bili naperjeni proti židovski slepariji na borzi. To pa ni bilo všeč klerikalnemu baronu Becku in upregel je kmetijski svet, da bi stvar oškodil. Ker se je pa bilo bati, da se ta svet izreče za odpravo borznega švindla, je klerikalni baron Beck z raznimi spletkami izposloval sklep, da je napraviti dve poročili, jedno proti slepariji na borzi, drugo pa zanjo. Dne 6. maja l. l. je odsek sprejel poročilo liberalca Roberta Sanda, katero poročilo se je izreklo za odpravo borznega švindla, na kar je prof. Schullern umaknil svoje, v korist borzijancem spisano poročilo.

A, glejte, kaj se je zgodilo. V zapisniku dotične seje je poleg Sandovega poročila natisnjeno tudi umaknjeno in niti prečitano Schullernovo poročilo, vrh tega pa še 16, v prid špekulantov in v škodo kmeta govorečih predlogov, kateri niso bili v kmetijskem svetu nikdar stavljeni, in seveda tudi nikdar sprejeti. Tako se je skušalo podkopati in oslabiti zoper borzni švindl naperjeni izrek kmetijskega sveta. In mož, ki je te karte mešal, je prvi zapnik klerikalnega poljedelskega ministra, ta mož je goreči pokrovitelj klerikalcev — baron Beck.

Zapisnik o zborovanjih zgoraj omenjene enquete obsega 2100 tiskanih strani. Ker ni mogoče, da bi kdo preštudiral tako obsežno knjigo, je poljedelsko ministrstvo naročilo, da se napravi iz nje izvod. To delo pa se ni poverilo kakemu uradniku poljedelskega ministrstva, ampak dvornemu svetniku Juraschku, navduše-

nemu zagovorniku borznega švindla, ki je poskrbel, da se je sestavil tak izvod, kakršnega so želeli v svojo korist judovski špekulantje in njih klerikalni pokrovitelji.

Posledica vseh teh spletk je, da vlada neče odpraviti borznega švindla, ampak da hoče izvršiti le neko premembo. To je dalo povod, da je zgoraj omenjena združitev izrekla klerikalnemu poljedelskemu ministru nezaupnico. Na dotičnem shodu te združitve pa so se oglasili zopet le liberalni kmetijski poslanci, mej tem ko so klerikalci zlezli pod klop, in nečejo nič vedeti o tej zadevi, ker se boje zamere pri klerikalnem poljedelskem ministru in še bolj pri klerikalnem sekcijškem šefu baronu Becku, ki jih sicer tako vstrajno podpirata, kadar se ne gre za ljudsko korist.

Iz tega pojasnila razvidijo čitatelji, kako stoji ta zadeva, iz njega razvidijo, kako klavrno ulogo igrajo v tej za kmetijski stan velevažni zadevi klerikalni poslanci. Pojasnili smo pa to stvar, da prisilimo naše klerikalce zavzemati se v tej stvari za korist kmetijskega stanu, da jih prisilimo, glasovati z drugimi kmetijskimi poslanci za odpravo borznega švindla, če tudi to vodilnim klerikalnim krogom ni po volji. Videti hočemo, če bodo imeli pogum igrati tudi v drž. zboru tisto vlogo, kakor jo igrajo doma, ko na jedni strani mečejo ljudstvu pesek v oči s tem, da upijejo, da liberalci nismo za odpravo borznega švindla, na drugi strani pa borzno sleparijo sami branijo.

Politični pregled.

Državni zbor se je sešel 17. t. m. in mu je vlada isti dan predložila proračun. Od tedaj se je zbornica do danes bavila samo s posvetovanjem o raznih nujnih predlogih. Danes, v četrtek, ima priti na razpravo predlog zastran naseljevanja tujih menihov, potem pa se začne proračunska razprava. Po vseh svetih pride na vrsto postava o kmetijskih zadrukah. Kmetje mislijo, da jim bo ta postava kaj koristila. Mi pa pravimo, da jim bo ravno toliko koristila, kakor koristijo obrtnikom njih zadruga, to je: nič. Samo novih stroškov bodo imeli.

Vojna v južni Afriki. Zadnji čas so Angleži lovili vrhovnega generala Burov, Botha, in njegovo armado. Angleži so Bure obšli od vseh strani. Vsak dan so poročali: Jutri se bo Botha udal, jutri bomo Botho ujeli. Nazadnje jim je pa Botha s celo armado takorekoč iz rok ušel.

Dopisi.

Iz Kozjega. Zopet nekaj novega, a vendar že davno pričakovanega. — Koliko je kričal še pred dobrim pol letom »Slov. Gospodar« radi našega bralnega društva, ki je bilo v naših rokah! Mi smo molčali in pustili vse v miru, tako da je lahko prišel na krmilo blaženi dr. Jankovič. Takrat sta izstopila iz društva g. dr. Pikel in njegov sollicitator. In »Slov. Gospodar« je vskliknil: »Hvala Bogu, sedaj bode društvo vsaj napredovalo!« Poglejmo torej, v koliko je društvo res napredovalo. — Ko je bivši predsednik odšel, prevzel je lansko leto vodstvo društva njega podpredsednik g. dr. Pikel. Pod njegovim spretnim vodstvom prižgalo je društvo na predvečer sv. Cirila in Metoda veličasten kres spojen z malo veselico na prostem. Potem je priredilo veliko »Slomšek-Prešernovo slavnost« na Grčkovem vrtu, ki je nepričakovano lepo vspela. G. dr. Pikel trudil se je požrtvovalno, da bi društvo v vsakem oziru povzdignil. Njegov trud tudi ni bil zaman; on sam pa je imel seveda občutno škodo. In letos? — Dr. Jankovič hoče le čast, delajo naj pa drugi. Da je postal predsednik, plačal je eno krono, potem pa nič več. Društvo niti kresa letos ni zažgalo, kajti zažgal ga je le »Bruder Martin«, rakete pa je spuščal njegov prijatelj, ki še član društva ni. Dr. Jankoviču se ni zljubilo biti navzoč. Pa tudi prav nobene veselice ni društvo letos priredilo. Mi smo jim še nekaj denarja zapustili, sedaj ga nimajo nič. Naročnina za časopise ni plačana, izvzemši »Slov. Narod«, kojega smo poprej mi za celo leto plačali. Društvo razpada. Njega tajnik, naš miroljubni in priljubljeni gospod kaplan, odstopil je radi Jankoviča. Tudi ta hoče odstopiti, kar je tudi nujno potrebno, če se hoče društvo vzdržati. — Dolfek, ne plačujoči udi, kakoršne hočeš ti imeti, društva ne morejo rešiti, pa tudi taki ljudje ne, kateri hrepené le po časti, delati pa ne marajo! — Naša moralna zmaga se je uprav sedaj pokazala. Zakaj torej sedaj »Slov. Gosp.« molči?! — Še eno vprašanje: Ali gre našemu g. notarju tako slabo, da mora »Sl. Gosp.« zanj agitirati?! — Sicer pa o tem prihodnjič več.

Gorenje Tinsko v šmarskem okraju na Štajerskem. Tukaj in v okolici Loka se je raznesla govorica, da je žusenski g. župnik hotel še pri svojem odhodu nekoga oškodovati. Od nekega tukaj stanujočega rokodelca je vzel vedoma tuj harmonij, hoteč ga na svoje novo službeno mesto odpeljati. Le nagli previdnosti dotičnega lastnika se je posrečilo še pravočasno rešiti že na potu odpeljan harmonij in tako oteti dotičnika kakšnih nevšečnih nasledkov.

Domače in razne novice.

Nova obstrukcija. Kakor kažejo nekateri slučajji, je klerikalna stranka svoje občinske odbore po kmetih nahujskala, da naj korporativno odstopijo, če s kako odredbo deželnega odbora niso zadovoljni. Prvi se je podal na trnjevo to stezo znani kričač in širokoustnež proti narodni napredni stranki, L. Dagarin, župan v Pungartu pri Škofji Loki. Če se bo za novost pri Suhi še kaj nabiralo, pa »kempel-

maher« odstopi, in ž njim odstopijo tudi njegovi hribovski kimovci! Zares grozno! Samo nekaj ni prav gotovo, da bi namreč deželni odbor ne imel toliko moči, da bi te Pungarške gospode v kot ne vgnal. Torej, oče Dagarin, počasi! Vaše grožnje z odstopom niti toliko vredne niso, kot so vaši kampelni. In ti so slabi!

Iz skrivnosti škofjeloškega samostana. Res je, čedalje lepše stvari prihajajo glede razmer v nunskem samostanu v Škofji Loki na dan, stvari, ki kar kriče po sanitarni oblasti. Že to, da vladata v nunskem samostanu putika in škrofuloza, bi moralo sanitarno oblast napotiti, da se zanima za ta zavod, saj živi v njem vse polno gojenk, katerih zdravje je vsled teh razmer v veliki nevarnosti. Skrb za zdravje teh gojenk mora biti tem večja, ker je notorično znano, da je hrana v nunskem samostanu v Škofji Loki jako slaba. Dekletca, ki so škofjeloškim nunam izročena v izgojo, hirajo vidno, vsaj izgledajo jako slabo, kakor človek, ki ima nezadostno in slabo hrano. Tožba, da je hrana slaba, je že stara. Svoj čas so si škofjeloške nune pomagale na prav poseben način. Prejšnje čase so v škofjeloškem samostanu gojenkam, predno so odšle domov, devale v hrano arzenik, da so dobro in zdravo izgledale. Nune so tedaj postopale kakor gotovi prodajalci konj, ki tudi namešajo konjem arzenika v krmo, da so svetli. Seveda, kadar so dekleta prišla domov, so kmalu skupaj padla in začela kazati kosti. Tako je bilo, kakor rečeno, svoj čas; kako je zdaj, tega ne vemo, faktum pa je, da je hrana tudi dandanes jako slaba. Kaj pa sanitarna oblast?

Ljubeznjiv dušni pastir. Neki posestnik iz Loga pri Brezovici ima v brezoviški cerkvi dve klopi v najemu, za-se in za svojo ženo. Že njegov oče je imel te klopi in so torej iste, kakor pravijo ljudje, že od nekaj pri hiši. Župnik brezoviški, ki je od brez dela in dobrega življenja tako odebeled, da že komaj diha, hoče sedaj možu ti klopi vzeti, ker je mož svojo hišo hčeri izročil. Seveda ni mož s tem zadovoljen in je poslal ženo k župniku, naj ga preprosi, da ostane vse pri starem. A kako je žena naletela? Brezoviški fajmošter, ki je od kmetijskih žuljev tako otolstel, da izgleda, kakor pitano prase, je ženi oblastno oznanil rimskokatoliški nauk: Re več mora biti pod klopijo. Ženi pa se to župnikovo stališče ni zdelo pravo in opozorila je brezoviškega Kristusovega namestnika na svetopisemske besede, da pride revež v nebesa, bogatin pa na dno pekla. To je župnika šele prav razkačilo. Menda je mislil, da hoče žena reči, da bodo tudi njega hudiči na dnu pekla mrcvarili, saj bogatin je, in sicer večjih jeden. Kakor besen je torej planil nad ženo in jej zaklical: »Stara kuzla, ven se spravi, drugače pokličem hlapca.« Seveda je žena hitro šla, da pride iz obližja takega surovega »božjega namestnika«. Naravno je, da je v Logu vse ogorčeno radi tega, in da zdaj tam duhovnike kolnejo, kar se da.

S palico jih tepejo. »Soči« se poroča: V pondeljek se je pripetil na Gradišču nad Prvačino slučaj, ki kaže skrajno posurovelost naše politikujoče duhovščine. Proti večeru je stalo blizu tamkajšnje tobakarne več fantov in med njimi je bil tudi Peter Pahor, posestnik in krčmar iz

Renč. Pahor je zaklical: »Bog živi narodno-napredno stranko!« in fantje so se odzvali z živio-klici. Nato pa pride po poti gradiškovski nunc Pavlin, ki je slišal one klice. Ko pride med fante, vpraša, kdo da je klical za napredno stranko. Pahor odgovori: Jaz, na kar zamahne g. nunc s svojo palico ter udari Pahorja na levi strani v prsa in potem čez hrbet. Potem je prijel Pahorja za obleko na prsih ter ga vlekel s seboj, kričoč: Zdaj pojedete z mano na stanovanje. Pahor se ni nuncemvu početju nič zoperstavljal, marveč je rekel le: No, bomo že videli. Ali, ko je nunc Pahorja tako vlekel, se mu je spodtaknilo, da je telebnil na tla, kakor je dolg in širok, Pahor pa nanj. Počasi je pobral g. nunc svoje žegnane kosti ter šel dalje, zmerjaje Pahorja: svinja ste, presica itd. Ljudje, ki so to videli, so bili ogorčeni in slišala se je marsikatera britka beseda na račun duhovnikov. Komentara k tej surovosti ne pišemo, ker ga poda najprvo — sodnija.

Obsojeni socialni demokratje. Te dni so bili nekateri idrijski laži-socialni demokratje obsojeni na primerne kazni, ker so pri deželnozborskih volitvah nabili neke lepake, ne da bi bili to oblastvu naznanili. Radovedni smo, če bo dekan Arko zanje segel v žep.

V znamenju noža. V neki gostilni v Sv. Križu pri Trziču so se fantje stekli. Katoliško-narodni Janez Merkun je pri ti priliki zabodel nož Jožefu Perkotu tako v prsa, da se je ta brez zavesti zgrudil.

Pomanjkanje stanovanj v Radovljici je jako občutno in so nekateri uradniki v največji stiski za bivališča. Vlada je vsled tega od radovljiške občine zahtevala, da mora sezidati hišo s šestimi stanovanji, drugače, da se uradi premeste iz Radovljice. Občina hoče temu ugoditi, sezidati novo šolo in staro predelati za stanovanja. Vsled te kalamitete se je zopet zavlekla zgradba novega uradnega poslopja, ker vlada se neče prej odločiti za to stavbo, dokler ne bo preskrbljeno za stanovanja.

Deklici zgoreli živi. V petek v jutru je pustila Susičeva žena, ki stanuje v Gorici v ulici Kolonijski št. 3, svoji dve punčiki, 5letno Mercedes in drugo 3letno, sami doma. Ona je šla po opravku, predno pa je odšla, je dala Mercedi še velik grozd, da bo mirna ter se bo igrala z mlajšo sestro, ob enem pa je naprosila spodaj stanujočo Katarino Brak, naj pazi na otroka. Med tem časom je Mercedes zažgala na štedilniku kos papirja. Ali s papirjem vred unela se je tudi deklici obleka, katera je bila hipoma v plamenu. Deklica je kričala in se vila v bolečinah, 3letna mlajša sestrice pa je skočila k oknu ter klicala na pomoč. Otrok je umrl za opekljami. — Marija Jazbec v Dornbergu je pustila v kuhinji svojo 3letno hčerko Marijo. Punčika se je igrala ter prišla po nesreči v dotiko z ognjem, da jej je začela goreti obleka. Ker je kričala, so prihiteli ljudje na pomoč. Prepeljali so jo v goriško bolnišnico, kjer pa je takoj izdihnila.

Slovensko uradovanje na Štajerskem. »Slovenski Gospodar« je priobčil v zadnji številki poziv, naj bi slovenski župani na Sp. Štajerskem slovensko uradovali. Poziv je prav umesten in potreben, kajti žalostna resnica je, da večina slovenskih županstev na Štajerskem še vedno

nemško uraduje. In — glej si čudo! Napredno-narodna županstva uradujejo vsa slovenski — izmej klerikalnih pa le redko katera. Župniki in kaplanje se pač brigajo, da postanejo njihovi kimovci župani — za uradni jezik pa se ne menijo. Morda za to, ker župni uradi sami skoro le nemški uradujejo.

Teharji pri Celju so zopet v nasprotnih rokah. V slovenskih listih smo povodom volitve nasprotniškega župana čitali vsakovrstne pikre opazke. To je naravno, saj mora vsacega narodno mislečega človeka boleti, da je tako lepa, velika, zgodovinskoslavna slovenska občina v nemški oblasti. Pogrešali smo pa pojasnila o vzrokih, zakaj je ta občina zopet padla v nemške roke. V tem oziru smo slišali kaj čudne vesti, in če je le deseti del tega res, kot se govori, potem propada v Teharjih ni krivo samo nemško nasilstvo.

Štajerska kmet. družba je imenovala svojim tajnikom g. Frana Ju v a n a, doslej ravnatelja kmetijske šole v Hebu na Češkem. Juvan je Korošec in je nekaj časa služboval tudi pri koroški kmetijski družbi.

O razmerah na Koroškem piše »Soča«: Nekdaj tako pretužna slovenska dežela se potaplja v nemškem morju. Obupni glasovi prihajajo izza koroških gor, glasovi, kateri kažejo, da utegnejo koroški Slovenci izgubiti pri nastopnih deželnozborskih volitvah kar dva mandata. Volilni okraj Grafenauerja je za Slovence izgubljen skoro gotovo, istotako se zgodi najbrže z okrajem velikovškim. Potem bi bilo mogoče spraviti v deželni zbor enega samega Slovenca! Državnega poslanca slovenskega so izgubili, in ni niti najmanjšega upanja, da bi ga še kdaj dobili. — Pred leti se je bila začela neka živahna akcija med koroškimi Slovenci, ali nekateri bornirani duhovniki s pomočjo »Slovenca« so jo zatrli, tisti vsemogočni politiki v črni suknji pa ne delajo nič, marveč gledajo malomarno, kako gineva slovenski rod na Koroškem! Kje so tukaj tisti toli hvalisani obmejni duhovniki, ki branijo Slovenstvo pred ponemčevanjem!? Jeden, dva... naprej pa ne gre. Propadanje na Koroškem ima na vesti neka brezvestna klika v Celovcu in pa ljubljanski »Slovenec«!

Žaljenje v cerkvi. Iz Selc se nam piše: Posestniku J. R. se je porodilo dete. Naprosil je za botra tudi posestnika, soseda in trgovca g. Franca Tavčarja. Ko sta došla botra z otrokom v cerkev h krstu, zavrnil je krstenik, kaplan g. Sušnik Matevž, botra g. Tavčarja, sklicujoč se, da mu je od župnika Rožnika ukazano, da ne sme pripustiti g. Tavčarja za botra dotlej, dokler Tavčar ne prekličie obrekovanja zaradi cenjenim bralcem že znane afere o ženitovanjski taksi. Ker g. Tavčar ne more kot pošten človek resnice preklicati, bil je pri krstu, kateri se je vršil sicer, samo kot prič. Obredni predpisi zahtevajo, da drži otroka pri krstu boter na rokah, v tem slačaju pa je opravila vse to botra, kar bi imel sicer storiti boter. Ali je tak krst pravilen in veljaven, o tem ne bomo sodili sedaj, to nas ne zanima. Drugo pa je, da v cerkvi duhovnik napade botra in ga dolži obrekovanja. To se ne sme molče požreti, ampak gosp. Tavčar je primoran braniti svoje pošteno ime in zahtevati zadoščenja. To bode g. Tavčar tudi storil in pri tej

priliki bode dokazal, ali obrekuje o taksi ali govori resnico. Sicer bi vsak dostojen in pošten človek poiskal zadoščenja na očitanje, ki mu bi ga kdo vrgel v obraz tako, kakor je storil učitelj Grmek. On je pozval, naj g. Tomaž Rožnik toži, ako ne toži Tomaž Rožnik, tedaj je resnica, kar se govori o previsoko zaračunjeni in potem »zglihani« taksi. G. Tavčar ne obrekuje, ampak govori to, kar je bila resnica in zato se ga ne pripusti za botra. Pri tej priložnosti prosimo g. napredne drž. poslance, ker se je takih slučajev v novjšem času zgodilo že več, naj nabere podatke in stvar v državnem zboru sprožijo. To je že preveč, da se odklanja za botru ljudi, kateri so povsem opravičeni funkcionirati kot taki in da se jih še v cerkvi žali. To bi bila lepa, če se sistematično vpelje tako zavračanje za botra za vse naprednjake, ki nočejo trobiti v klerikalen rog. O daljnem razvitku te odklonitve v Selcih bomo natančno poročali, ker gospod Tavčar bode znal vso to stvar prignati do — zadnje instance.

Požari. Dne 13. t. m. je gorelo pri posestniku Janezu Smukavcu v Dovjem. Škode je 3200 K. — Pri posestniku Ivanu Mrharju v Strmci v postojinskem okraju je ogenj povzročil 2250 K škode, a sodi se, da je Mrhar sam užgal.

Sneg. Po Zgornjem Štajarskem je prvi teden tega meseca pobelil sneg gore po nekaterih krajih prav do vznožja. Tudi temperatura se je znatno znižala, ponekde do pet stopinj.

Tovariš cigana Simona Helda prijatelj. Dne 9. januarja 1899 je bil na cesti mej Krko in Prestrano posestnik Martin Novljan iz Male Loke od dveh ciganov napaden in umorjen. Jednega napadalca cigana Simona Helda, so orožniki prijeli in je bil ta obsojen na smrt in dne 3. marca 1900 obešen, drugi je bil kozav, pa je ušel. Sedaj se govori, da so orožniki na Hrvatskem prijeli tudi tega kozavega, Jakoba Helda false Raka, in da bode kmalu tudi ta prišel pred sodbo. Jakob Held je isti, ki je udaril Novljana s sekuro po glavi, da se je takoj zgrudil na tla in umrl.

Nenavaden vzrok samomora. Na cesti pri Kis Zomboru se je ustrelil nedavno kmetski mladenič Miha Erdei. Pri zadnjem vojaškem naboru ga je namreč komisija odbila; vsled tega ga je ostavila tudi njegova ljubica. Oboje je prenašal nekaj časa, ko so pa odšli njegovi tovariši k vojakom, je bila tudi kupa njegove žalosti polna; spremil je prijatelje do postaje ter se nazaj gredé ustrelil.

Obiteljska tragedija. Železniški čuvaj na progi Puszta-Peteri pri Szegedinu, Peter Kosztolnyik, ljubosumil je že dlje časa svojo mlado ženo ter je ž njo živel radi tega v vednem prepiru. Prejšnji teden pa je zadavil svojo ženo ter truplo zavlekel na železniški tir, kjer ga je osebni vlak razdrobil. Nečloveka so zaprli.

Kuga v Neapolju ponehala. Uradno se poroča, da je kuga v Neapolju docela ponehala in da ni tekom zadnjih 10 dnej nobenega novega slučaja. Zato je izvoz zopet dovoljen.

Edvard VII. pošten najditelj. Kralj angleški najde večkrat kaj dragocenega. Ko je bil še mlad je našel ženski čreveljček z demantno zaponjo. Nedavno je našel nožiček velike cene in sedaj je našel dragoceno zlato uro. Kralj pošlje vse, kar najde, onemu, ki je dragocenost izgubil. Dobro bi bilo, če bi šel v Južno Afriko,

morda bi pomagal Kitchenerju najti Botha in Deweta.

Trikratni umor. Iz Kolomeje javljajo: V vasi Kobaki se je sprl nedavno posestnik Vazilij Dovij s svojo ženo ter se tako razjaril, da je zgrabil sekuro in jej preklal glavo; potem pa je še mrtvo telo razsekal na kosce. Ko so prihiteli na vpitje otrok sosedje na pomoč, je planil Dovij tudi na posestnika Vahamaninka ter ga je zaklal, nekega družega, Marjeja, pa je smrtnonevarno ranil.

Čudak. V New-Yorku je podedoval pred kratkim James Eads How krasno premoženje, ki šteje več milijonov. How je sicer to dedščino sprejel, toda zase ne porabi niti krajcarja tega denarja, ker hoče živeti le od tega, kar zasluži sam. Sedaj potuje po deželi in občuje z najnižjimi in moralno propalimi ljudmi, katere bogato podpira. Na tem potovanju opravlja najraznovrstnejša dela, in sicer za vsako, tudi najmanše plačilo. Nedavno je sekal v Chillicoti drva za prosto stanovanje in hrano. Okrog njega se zbere navadno množica ljudi, ki gleda radovedno milijonarja, kateri si služi svoj vsakdanji kruh.

Ljubav in oblast. Mej turškim prebivalstvom v Podgorici vlada silna vznemirjenost. Hčerka nekega bogatega in uglednega beja se je zaljubila v nekega Črnogorca ter je pobegnila k njemu. Bej je naprosil kneza Nikolo, naj mu vrne hčer, toda knez ni ustregel njegovi želji, češ, »onde, gdje se radi o ljubavi, ne može koristiti nikakova vlast.«

Skrivnosten umor. Iz Curiha javljajo, da je ustrelil pri Auran-u v soboto o polnoči mlad mož svojo ženo; potem je pomeril z revolverjem tudi vase, a se je slabo zadel. Zato je tekkel k reki Ari; tam se je slekel ter skočil v vodo. Identičnost nesrečnega para doslej še ni dognana.

Morilčeva glava. Nemški vojaki donesli so s Kitajskega glavo obglavljenega Kettellerjevega morilca Eng-Haia baš te dni v Berlin. Ne ve se še, ali je bila pri tej priliki kaka parada ali govor.

Velika nesreča. Iz Češke Lipe poročajo: V Matem Dubu je nastal nedavno pri posestniku Kloucu požar. Med tem ko je skušala rešiti Kloučeva žena živino iz gorečega hleva, so se zadušili njeni trije otroci v hiši, ki je bila napolnjena z dimom. Tudi mati se je pozneje zadušila, ko je hitela svojim otrokom na pomoč.

Tržne cene v Ljubljani

12 oktobra 1901.

	K	Š		K	Š
Pšenica, 100 kg	18	—	Špeh povejen, kgr.	1	60
Rež,	14	—	Surovo maslo, „	2	—
Ječmen, „	16	—	Jajce, jedno	—	8
Oves, „	15	20	Mleko, liter	—	20
Ajda, „	13	—	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, „	15	20	Telečje „	1	30
Koruzna, „	13	—	Svinjsko „	1	50
Krompir, „	4	20	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec	1	20
Grah, „	—	50	Golob	—	40
Fižol, „	—	24	Seno, 100 kilo . . .	5	80
Maslo, kgr.	2	40	Slama, „	—	60
Mast, „	1	50	Drva trda, kiftr. . .	8	50
Špeh svež, „	1	30	„ mekta, „	5	60

Zobozdravniški in tehnični atelje.

Ruvanje zob z kloretilom, dušikovim oxydulom (Lustgas) itd.

Plombe iz zlata, porcelana. in drugih sredstev.

Zlate krone in spone, zobovja in zlata. iz kavčuka, aluminija (2117—1)

Zobozdravnik

Dr. Rado Frlan,

Ljubljana Špitalske ulice št. 7. I. nadstr.

Ordinacija od 9—12. dopoldne in od 1—6 ure popoldne. Za uboge brezplačno ruvanje zob od 8—9. ure zjutraj.

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Dobiva se povsod!

Dolžnost vsake rodoljubne hiše je, da poskusi in vedno rabi le

kavino primes
v prid družbe sv. Cirila in Metoda, kakor tudi vse druge

cikorijske izdelke
samo iz domače „Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani.“

Zahtevajte povsod!

Zahtevajte povsod!

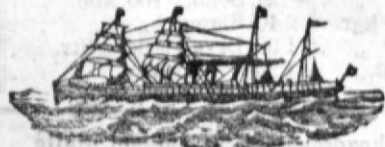
Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro
v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodil. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-17)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Slovenci in Slovenke! Ne zabi-
te družbe sv. Cirila in Metoda!

Loterijske srečke.

Gradeo, 12. oktobra.	55, 16, 77, 72, 44.
Brno, 16. oktobra.	68, 84, 51, 43, 23.
Dunaj, 12. oktobra.	20, 40, 86, 34, 31.
Praga, 23. oktobra.	81, 44, 3, 30, 62.
Lino, 19. oktobra.	1, 10, 55, 66, 83.
Trst, 19. oktobra.	63, 60, 15, 85, 81.

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedljive gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Dr. pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, boleš utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapehe, napenjanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K. (24-19)

Drgnilni ali ndov cvet (Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in negah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka. pripravke za živino.

Tinktura za kurja očesa, preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolišče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta prašičji prašek in kakao sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, ali pa naravnost pri meni po pošti.

Varstvena znamka.

Stanje hranilnih vlog:

15 milijonov kron.

Rezervni zaklad

nad 300.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem. (1856-8)

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.